

tíðindablaðið

Útgevandi: p/f sosialurin

Ábyrgdarblaðstjóri: Jan Müller

Politiskur- og fyrirtaksblaðstjóri: Krisjan Dahl

Blaðfólk: Hogni Djurhuus, Dagny Joensen og Jóhann Mortensen

Uppseting: p/f sosialurin. Prent: p/f pressa 1981

sosialurin

Argjavegur 26
Postsmoga 76,
3800 Tórshavn
telefon 11820

»Styðja tín bróðir«

oddagrein

FERÐANDI prædikumaður helt nú ein dagin fyrri, at hann so avgjört ikki metti føroyingar sum verandi veraldarinnar størstu heidningar.

HELT okkum kanska hava í so lætt við at apa okkum eftir tí, ið uttaneftir kemur, men helt hetta kanska verða vegna tær stórtæknu broytingarnar, samfelagið hevði verið fyrri síðan krígsslok ella so — undir høvdu ikki verið hjá hvørjum einstøkum í nóg góðan mun at meta um gomlu virðini, samstundis sum alt hitt nýggja skuldi metast, góðtakast ella vrakast.

HÓAST smábýttu bólkingarnar innan føroyska trúarlívið helt hesin ferðandi, at viljin til at stuðla tiltøkum, fyriskipað av andsleiðarum okkara, var avbera góður. Undirtøka føroyinga í samband við uttanlanda tiltøk bar av teirri í londum, vit vanligar verða sammett við.

HELT hetta verða at fegnast um og vísti samstundis á, at trúskapur okkara móti vánaaligari støddum ivaleyst hevði nakað at gera við ta samfelagsskipan, ið galdandi hevur verið til okkara dagar, har vit fyrri yvirhøvur at kunna balast á hesum klettum vóru at halda saman, hava fyrilit hvørt fyrri øðrum og harvið eisini verða kunnug við áneyðirnar hvør hjá øðrum.

HEVDI ferðast í mongum londum í orðsins tænaðu, men hevði bert í Persien verið vitni til slíka politisering av andslívinum sum í Føroyum.

HEVDI ikki aðrastaðni á okkara leiðum verið vitni til andaliga forðøming av mestsum heilari tjóð, hetta einans vegna politiskt harræði frá minnilutum, ið ongan ítøkilig politikk hövdu og tí tóku til aldargamla undirgravingarvápnid, at ræða fólk til Himmals, istaðin fyrri at ávirka fólk tann vegin við kærleikans sanna evangelið.

HARMADIST um hesa skeivu andaligu gongd í einum annars gudrøknum samfelag, men viðgekk, at hetta ræðslulag, henda vanskeplan av gleðisbúskapinum alt ov tíðan hevði verið nytt av depotiskum einaræðis-harkaliðum í royndum teirra at rækka teimum mest óhugnaligu og manna-týnandi málum.

VÍSTI á uppgjærda alsk Hitlers og Mussolinis til tær andaligu pólislur, ið

lótu seg draga so mikið við av hesum báðum, at tær uttan avgjærda fatan av støðuni av óvarni óbeinleðis vóru við til at fáa hesar báðar á glíð framfóti til mannatýnandi ragnaroki, sum eingin okkara ynskir aftur.

VÍSTI víðari á kúganarveldi Franco's og metti avgjört ikki, at spániolar eftir hetta myrka kapitull í søgu Spaníalands nú vóru vorðir heidningar.

HEVDI fram, at størsta andaliga bjarnatænasta, ið gerast kundi eini tjóð, var ikki at geva hvørjum einstøkum í frið og báðum møguleika fyrri meiri persónskendari støðutakan fyrri Gudi og øllum tí í hesum heimi, ið er honum kært.

LÍKA so lítið sum tað bar til av menniskjum at seta ávísar persónar ella samkomur nærri Várhara enn aðrir, eins illa bar til at gera av, hvørjir íbúgvabólkar ella politiskir flokkar stóðu honum næstir.

METTI hesa leið sum ta vísu ímóti kristiligum heiðinskapi, sum tað má kallast, um vit hvør í sínum lagi ákalla okkum myndugleika Guds í víður-skiftum okkara við tey menniskju, vit í tolni eru sett at liva saman við.

POLITISKA misnýtslan av kærri andaligu virðum okkara hevur longu sett spor eftir seg. Framstandandi andspersónar, ið í árávis í felag hava strítt hitt góða stríð, fáast av politiskum áðum í handavending at venda hvør øðrum bakið.

SAMKOMUTALIÐ økist. Hevði hetta verið lagið í nýkristnaðum landi, so var hetta betur skiljandi, men ósømligt heima hjá okkum, har vit øll sum ein hava so mikið í andaligum viðføri, at vit áttu at duga hógv, tá tað sum tað má kallast, í politiskum heilag-leika at leggja sum flest afturum heilagleika at leggja sum flest afturum seg til tess sum fyrstur og helst einas-mallur at rækka heimgjærdu sælu-trúnu okkara.

HALDI vit hvør í sínum lagið skuldu stóða á og í meiri mun lært av boðunum um at »styðja bróðir okkara« — hetta vit fyrst av øllum hava skýldu til uttan mun til samkomu- sum politiskt flokstilknýti.

GLØGGT er gestsins eygað, men hins Alvalda gløggari.

Vit gjalda — aðrir valda

Formaður sjálfstýris-floksins plagar at føra fram frá lögtingsins røðarapli, at henda samgongan førir ein politikk, sum sigur, at hitt almenna skal gjalda, meðan nakrir ávísir valda. Tað má eisini ásnast at so er.

Tað, ið hann her sipar til, er at sambandsflokkurin, og tað serstakliga fólkaflokkurin vilja føra henda politikk, ímóti vilja sjálfstýrisfloksins. Ivasamt er kortini um sjálfstýrisflokkurin er smittin frægari.

Hetta kom týðuliga til sjóndar, tá ið málið um veðhald til Smyril Line, var til viðgerðar í tinginum.

Smyril Line søkti um at landið skuldi standa aftan fyrri 12-13 milliónir kr., tí hesir hava havt undirskot av einari sokallaðari sprittrutu. Tað vil siga ta inntøkan av hesari sigling er sála av tollfrum vörum, og eftir tí ið skilt, so er hetta mest sála av rúðrekka.

Ikki serliga dæmliður vinnuvegur vilja helst fleiri halda við mær. Sjálvir banna vit slíkum her heima hjá okkum.

Javnaðarflokkurin royndi at ávirka hetta mál soleiðis, at hitt almenna skuldi fáa ávirkan eftir tí peningi, ið lagdur verður út, men hetta fekk onga undirtøku í tinginum.

Tað er nógv ið bendir á, at tað eru ikki teir löggevandi myndugleikarnir ið stýra tí almenna peninginum í hesum samfelag í dag, tað eru aðrir krefir.

Tað at vit hava hetta »problemið« í dag, í so stóran mun, eru fruktirnar av borgarligum politikki, og tað serstakliga av fólkaflokspolitikki í hesum samfelag.

Hetta sigi eg, tí at

undanfarna samgonga hevði sett sær fyrri at loysa millumlandasiglingina, sum yvir hevur var rikin av øðrum enn føroyingum.

Loysnin varð funnin, men varð jarðløgð av fólkaflokkinum, sum leyp frá tá ið ástóð.

Tá ið Lassa 2 málið var fyrri í tinginum fekk tað ringa móttøku; varð kallað eitt sosialistiskt eksperiment fyrri skattgjalðarans rokning og so framvegis.

Søguna um Lassa 2 kenna allir føroyingar. Samgonguslit, og val í ótið. Eftir drúgva tíð í stjórnarloysi varð nýggj semja gjørd. Annað vána-ligt skip keypt, »Mikkel Mols«.

Tað lagna var, at skipið mátti undir ongunum umstøðum eita Lassi 2, sum var eitt stórt, gott og bíligt skip og sera væl hóskaði til endamálið.

Tað er ikki ov nógv sagt, at her varð stóra mistakið gjørt, og vit dragast við hesar avleiðingar enn, avleiðingar sum hava kostað føroyingum í milliónum.

Annars er vert at nevna, at fólkaflokkurin hevur havt eina óskiljandi, og sera flákrandi støðu í siglingarmálinum.

Summar tíðir gevur hesin flokkur útlið fyrri at vera so ómettaliga heitur talsmaður fyrri, at alt skal vera á privatum hoindum, men mangan kemur fram, at hesin flokkur vil riða á tveimum hestum.

Í fjør vár vildi fólkaflokkurin hava landskassan at keypa eitt skip til millumlandasigling. Hetta skip kallaðist Viking 1.

Hetta má haldast at vera ein rættuliga marghátligur politikkur. Ein dag alt oyðileggjandi fyrri

politisk viðmerk-ing

samfelagið um eitt skip verður keypt, á øðrum degi alt unráðandi at fáa fram eitt skipakeyp — eitt mikið dýrt og eldri og verri enn Lassi 2.

Lat okkum undirstrika, at hetta skuldi gerast fyrri landskassans rokning.

Í samband við ætlaða keypið, sum varð stóðgað av sambandsmonnum sum hálaðu grein 13 upp úr handraginum, sum er eitt fyrrvarni í samgonguskjalinum, stóð grein í Dagblaðnum 7. april 1982. Har stóð ímillum annað.

»Nú er politiskur meiriluti fyrri at selja Viking 1 til føroyskt privat/almant skipafelag, sum hevði verið hugað at keypt skipið frá tí almenna, um tað vísti seg at bera til fíggjarliga«.

Her verður borgarligi politikkurin týðuliga lýstur. Skipið skuldi last privatum um tað bar seg, annars so skuldi landskassin hanga uppá 70-80 milliónir krónir.

Týðuliga kemur til sjóndar, at ætlan fólkafloksins var at fáa fram eitt skipakeyp fyrri landskassans rokning, so ótrúligt og óveruligt tað enn ljóðar. Sami flokkur sum sleit eina samgongu, júst tí eitt skip skuldi keypast.

Týðuliga kemur fram, at Hilmar Kass hevur rætt, at undir borgarliga stýrinum skal hitt almenna gjalda, meðan ávísir valda.

Jørgen Thomsen

Javnaðarfundur á Sandi

Javnaðarpolitikkur einasta borgan fyrri framhaldandi menning í Sandoyar sýslu

Javnaðarfelagið fyrri Sandoyar sýslu skipaði seinasta hósday fyrri fundi heima á Sandi.

Fitt av fólkoið var samankomið og hugskotini fyrri framhaldandi menningarvirksemi í sýsluni vóru mong og góð.

Fundurin var ikki sambært ávísar skrá, men var meir ætlaður sum fyrrreikan til seinni uppstill-ingarfund.

Nakað óvist er, nær uppstillað verður, eftirsom møguliga valevnini ikki øll eru heima í lotuni. Fyri sýsluna kann felagið stilla

upp fyra valevni.

Í nevnd felagsins eru Kristian Højsted av Sandi sum formaður, Tórbjörg Djurhuus úr Skálavík sum næstformaður, Óluva Jensen úr Skopun sum kassameistari og skrivari. Aðrir nevndarlimir eru Ludvík Johannesen úr Dali, Elisabeth Joensen úr Skúgví, Simun Hansen úr Skopun og Hergeir Davidsen av Sandi.

Fundurin hevði bestu vónir til komandi val og legði dent á, at stigur ikki mátti koma í ta vinnuskapandi útbyggingina,

sum fram er farin undir leiðslu floksins bæði í landsstýri sum bygðaráðum.

Niðurstøðan hjá fundarfólkunum var, at vissa kundi ikki fáast fyrri at vinnulugu tiltøkini, sum eru í umbúnað, fáa samuligastu sémdir, um ikki umboð javnaðarmanna framvegis koma at standa fremstir í stríðnum fyrri livgan av sýsluni vinnuliga og ikki minst samferðsluliga.

Arbeitt varð eisini við áliti frá felagnum til komandi landsfundin.